



Technische vragen integraal huisvestingsplan

- Op welke wijze en wanneer worden de financiële effecten van het raadsbesluit betreffende IHP verwerkt in de begroting?
Zoals in het IHP staat zullen de benodigde investeringen per onderwijsaccommodatie de komende jaren middels separate kredietvoorstellen aan uw raad worden voorgelegd op basis van de dan actuele verwachte investeringsbedragen. Op dat moment zullen ze ook in begroting worden verwerkt. In het raadsvoorstel zijn in de financiële paragraaf de nu verwachte investeringen met de bijbehorende verwachte kapitaalslasten opgenomen.
- Is de verwachting dat een lening moet worden afgesloten voor de investeringen die de gemeente gaat uitvoeren ten aanzien van de onderwijsgebouwen. (rekening houdend met de spreiding van de investeringen, de huidige liquide middelen, middelen die onderdeel uitmaken van het schatkistbankieren en eventuele inkomsten vanuit bijvoorbeeld het grondbedrijf)?
We kijken naar de totale liquiditeitsbehoefte/planning en is op dit moment dus nog niet aan te geven. IHP wensen moeten nog in de totale liquiditeitsbehoefte/planning worden opgenomen.
- In de uitwerken van de kapitaallasten wordt gewerkt met een rekenrente van 2%, terwijl we in de begroting 2019 lezen dat het omslagpercentage 0,0% is. Daarnaast wordt in de paragraaf financiering toegelicht dat er de komende jaren geen financieringsbehoefte is. In hoeverre is het verstandig om in het raadsvoorstel rekening te houden met een rentepercentage van 2%? Wordt nu niet een te grote lastendruk op de begroting gepresenteerd?
De investeringen liggen in de toekomst. De verwachting is dat rente wat gaat oplopen. In die zin is uitgangspunt van 2% als realistisch te betitelen
- In de financiële paragraaf wordt aangegeven dat een aantal boekwaarde moet worden afgewaardeerd. U geeft hierbij de boekwaarde per 1-1-2018. Het moment dat de verschillende gebouwen buiten gebruik gesteld worden is verschillend. Kunt aangeven wat de exploitatielast in de verschillende dienstjaren als de boekwaarde daadwerkelijk wordt afgewaardeerd?
Zoals in het raadsvoorstel in de financiële paragraaf is aangegeven was de kapitaalslast van de drie gebouwen over 2017 € 40.229,-. Wanneer de gebouwen worden gesloopt wordt de boekwaarde op de gebouwen per direct afgeboekt en vallen deze kapitaalslasten vrij.
- Het gaat om een aanzienlijke afwaardering van de boekwaarde? Is er relatief kort geleden nog geïnvesteerd in 1 van de gebouwen?
Er is niet recentelijk geïnvesteerd. Een groot deel van de boekwaarde bestaat uit grondwaarde. Hierop wordt niet afgeschreven. Het gaat voor de 3 scholen samen om een bedrag van € 264.322,97. Daarnaast bestaat een ander groot deel van de boekwaarde uit de verdeling van de activa die, door de wijze van administreren in het verleden, niet gekoppeld kon worden aan een accommodatie. In 2016 is dit bedrag naar aanleiding van de nota vastgoed in overleg met de accountant verdeeld over de resterende onderwijsaccommodaties. Dit is nu nog € 93.931,99 per onderwijsaccommodatie. In totaal dus € 281.795,97 voor de 3 accommodaties.
- De gemeente Duiven heeft de ambitie om energieneutraal te worden. In het huisvestingsplan wat nu voorligt is gekozen om voor frisse scholen ambitieniveau B, dat is net boven de

wettelijke norm, onze achterban vraagt zich af, waarom niet gekozen is voor ambitieniveau A. Vraag aan college: Wat zijn de meerkosten om ambitieniveau A te realiseren en wat is dan de terugverdientijd?

In de haalbaarheidsstudie hebben we bewust gekozen voor Frisse Scholen klasse B voor het onderdeel "lucht". Dat klasse B net boven de wettelijke norm ligt bestrijden we. Dit valt eerder toe te kennen aan klasse C. Volgens het PVE Frisse Scholen worden de klassen omschreven als: C voor acceptabel, B voor goed en A voor zeer goed.

De consequentie om van klasse B naar klasse A te gaan is een toename van de ventilatiecapaciteit van ruim 40% (!). Dit betekent als eerste een toename van de energiebehoefte voor zowel het ventilatorvermogen (neemt kwadratisch toe) als de warmteopwekking (om deze lucht op te warmen). Deze extra energiebehoefte staat lijnrecht tegenover de doelstelling "ambitie energieneutraal".

De meerkosten om van klasse B naar klasse A te gaan bedraagt een meerinvestering van ca. € 50 - 60 / m² BVO. Hierbij wordt opgemerkt dat voor deze meerinvestering niet is onderzocht of hiermee een EPC van 0,0 wordt gerealiseerd. Immers zijn er in dat geval veel meer PV-panelen nodig. Van een terugverdientijd is geen sprake bij de realisatie van ambitieniveau A voor luchtkwaliteit, evenmin bij realisatie ambitieniveau B of C.

- Er is wettelijk geregeld dat gemeenten een informatieplicht hebben ten aanzien van erkende maatregelen voor energiebesparing vanaf 1-1-2018. Deze erkende maatregelen zijn opgenomen in bijlage 10 van de activiteitenregeling van het activiteitenbesluit, nummer 5 'onderwijsinstellingen'. Eerst was dit op vrijwillige basis, maar vanaf 1 januari 2019 krijgt dit een verplichtend karakter en moet worden vermeld wat is gedaan om de verplichte maatregelen te realiseren. De vraag die wij hebben is in hoeverre dit plan (IHP) invulling geeft aan deze erkende maatregelen?

Om antwoord op de vraag te geven gaan we eerst kort in op de wijze van aanpak van de haalbaarheidsstudie. Hierin is kortweg de vraag gesteld welke voorzieningen voor de diverse onderwijsaccommodaties moeten worden getroffen om de levensloop hiervan met 20 jaar te verlengen. Onderdeel hiervan zijn een investeringsplan voor het behalen van een EPC van 0,0, en voor het realiseren van 'Frisse Scholen'. Om deze doelstellingen te realiseren is eerst de huidige situatie in kaart gebracht waarbij de gebouwgebonden energiestromen in kaart zijn gebracht (conform EPAU methodiek BRL 9500). Vervolgens zijn op basis van die informatie verbetervoorstellen voor de gebouwen gedaan om te komen tot gebouw met een EPC waarde van 0. Het energieverbruik van gebruikersinstallaties, zoals computers, koelkasten e.d. zijn hierin niet opgenomen.

Invulling haalbaarheidsstudie aan erkende maatregelen volgens activiteitenregeling:

In de tabel op de volgende pagina is per erkende maatregel aangegeven in hoeverre hier in de haalbaarheidsstudie invulling aan is gegeven. Hierbij gaat het er in hoofdzaak om welke technieken in zijn toegepast om energieverlies te beperken.

Geconcludeerd kan worden dat de haalbaarheidsstudie ruimschoots invulling geeft aan de "erkende maatregelen die zijn opgenomen in bijlage 10 van de activiteitenregeling".

Type maatregel	Omschrijving maatregel	Invulling gegeven in haalbaarheidsstudie
Gebouwschil	Warmte- en koudeverlies via buitenmuur beperken	Buitenschil wordt geïsoleerd
Ruimteventilatie	Onnodig aanstaan van ventilatie buiten bedrijfstijd voorkomen. Vollasturen ventilatoren beperken door afschakelen van ventilatoren bij lager ventilatiedebiet. Warmte uit retourlucht gebruiken	Gebouwbeheersysteem (met klokfunctie) CO ₂ -gestuurde ventilatie. Warmteterugwinning d.m.v. warmtewiel
Ruimteverwarming	Energiezuinige warmteopwekking. Weersafhankelijke en geoptimaliseerde regeling, en warmteverlies beperken door leidingisolatie.	Toepassing warmtepomp. Specifieke details niet omschreven in studie, maar wordt wel toegepast.
Ruimte- en buitenverlichting	Geïnstalleerd vermogen beperken. Onnodig branden voorkomen.	Toepassing LED-verlichting. Details niet omschreven, maar wordt wel toegepast.
Persluchtinstallatie	Energiezuinige persluchtinstallatie toepassen.	Niet van toepassing.
Stoominstallatie niet zijnde stookinstallatie	Stoom als medium voor ruimteverwarming vervangen.	Niet van toepassing.
Liftinstallatie	Energieverbruik voor verlichting en ventilatie beperken en voorkomen indien lift niet in gebruik.	Niet van toepassing.
Serverruimten	Energiezuinige koelmachine voor koeling serverruimte toepassen.	Gebruikersinstallatie.
Informatie- en communicatie-technologie	Energiezuinig printen en kopiëren en energiezuinige ICT.	Gebruikersinstallatie.
Energieresregistratie- en bewakingsysteem (EBS)	Borgen van de optimale energiezuinige in- en afstellingen van gebouw gebonden erkende maatregelen voor energiebesparing.	Details niet omschreven, maar wordt wel toegepast.
In werking hebben van een stookinstallatie	Energiezuinige warmteopwekking van tapwater toepassen.	Zie ruimteverwarming.
In werking hebben van een koelinstallatie	Onnodig branden van verlichting in koelcel voorkomen en beperken van isolatie van verdampers door ijsvorming.	Niet van toepassing.
Bereiden van voedingsmiddelen	Het debiet van afzuigsystemen in grootkeukens beperken.	Niet van toepassing.